

Tájékoztató

a köznevelést szabályozó
egyres kormányrendeletek módosításáról

A Magyar Közlöny ez évi 174. számában hirdették ki a közneveléssel összefüggő egyes kormányrendeletek, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról szóló 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet módosítását szabályozó

307/2017. (X. 27.) Korm. rendeletet,

továbbá

az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként résztvevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központól szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet módosítását szabályozó

308/2017. (X. 27.) Korm. rendeletet.

A továbbiakban ismertetjük a főbb változásokat és hatályba lépésük időpontját.

I. 307/2017. (X. 27.) Korm. rendelet (Mód. r. I.):

1. Részletes kifejtést igényel a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet (Épr.) módosítása.

a) Épr. 4. § (2) bek. [Mód. r. I. 14. §]

Egyértelművé vált, hogy a sikertelen minősítési eljárás megismétlésére legkorábban a minősítési eljárás befejezésétől számított két év szakmai gyakorlat megszerzésének évében kerülhet sor.

b) Épr. 10/A. § (2) bek. [Mód. r. 15. § (1) bek.]

A bekezdés kiegészült egy mondatral, amely szerint: ha a nem kötelező minősítési eljárásra jelentkező közalkalmazotti jogviszonya, munkaviszonya a határidő lejártakor 30 napot meghaladóan szünetel (pl. gyes, gyed stb.), nem kezdeményezhető a nem kötelező minősítési eljárás.

c) Épr. 10/A. § (2c) bek. [Mód. r. 15. § (2) bek.]

A szabályozás tartalma lerövidült: arról rendelkezik, hogy a nem kötelező minősítési eljárásra jelentkezés – az OH-hoz intézett írásbeli nyilatkozattal – a portfólióvédést vagy a pályázat védését megelőző napig vonható vissza (egyszerűsítés és tágabb lehetőségek a visszavonásra). A visszavonás nincs semmilyen feltételhez kötve.

d) Épr. 10/A. § (3) és (4) bek. [Mód. r. 15. § (3) bek.]

A minősítő vizsgára, minősítési eljárásra jelentkezés esetén annak az intézményvezető által történő rögzítésére meghatározott határidő [a minősítés évét megelőző év április 15. napja – ez nem változott] alóli kivételek körét kibővíti.

Hiányt pótló szabályozást vezet be a 10/A. § új (4) bekezdése azzal, hogy megjelöli, mely esetekben mely időpontok jelentik a minősítő vizsga, valamint a kötelező és nem kötelező minősítési eljárás kezdetét, amely

- minősítő vizsga vagy kötelező minősítési eljárás esetén általános szabály szerint az az időpont, amikor az intézményvezető annak esedékességét hivatalból rögzíti az informatikai rendszerben [a kivételeket a 10/A. § (3) bekezdése sorolja fel.]

- nem kötelező minősítési eljárás esetén a jelentkezési lap intézményvezető részére kézbesítésének időpontja.

A módosítás a PSZ kezdeményezése alapján került az Épr-be.

e) Épr. 10/B. § (1) bek. [Mód. r. 16. § (1) bek.]

Kiegészítésként bekerült a rendelkezésbe, hogy az OH-nak a minősítő vizsga, minősítési eljárás lefolytatása feltételeinek való megfelelés ellenőrzését követően az informatikai rendszer útján június 30-ig értesítenie kell az érintettet, ha nem felel meg a minősítő vizsga, minősítési eljárás lefolytatása feltételeinek. Ez az eljárás a minősítési terv elkészítése előtt történik.

f) Épr. 10/B. § kiegészül az (1a), (1b) bekezdésekkel [Mód. r. I. 16. § (2) bek.]

Az OH „meg nem felelésről szóló” tájékoztatásának tartalmi követelményeit határozza meg: tényállás, annak bizonyítékai, vonatkozó jogszabályhelyek, jogorvoslat benyújtásának helye, határideje. A jogorvoslatot a minisztertől kell kérni, az OH-értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül. A miniszternek 30 napon belül kell döntenie. Döntése ellen további jogorvoslatnak nincs helye. (Ez azonban nem zárja ki a bírósági út lehetőségét.)

g) Épr. 11/B. § kiegészül az (1a) bekezdéssel [Mód. r. I. 17. §]

Ha a minősítő vizsga vagy a kötelező minősítési eljárás rögzítésére az általánostól (előző év április 15.) eltérő időpontja miatt nem került be a pedagógus az éves minősítési tervbe, vagy az eljárás felfüggesztésére okot adó körülmény megszűnt, a rögzítés időpontjától vagy az eljárás felfüggesztésére okot adó körülmény megszűnésétől számított 3 hónapon belül – ha a portfólió feltöltésére nem került sor, 5 hónapon belül – le kell folytatni.

h) Épr. 12. § (3) bek. [Mód. r. I. 18. §]

A korábban hatályos rendelkezés kiegészült: lehetővé teszi, hogy az OH a pedagógus kérelmére legfeljebb 6 hónapos fizetési halasztást engedélyezhet a díjfizetési kötelezettség teljesítésére a díjköteles minősítő vizsga, minősítési eljárás esetén. [Épr. 12. § (2)-(3) bek.] (Feltételes mód!)

A módosítás a PSZ kezdeményezése alapján került az Épr-be.

i) Épr. 14/A. § (1) bek. kiegészül a h) ponttal [Mód. r. I. 19. §]

A Mesterpedagógus vagy Kutatótanár fokozatot elért pedagógus visszesorolásának esetei kiegészülnek: „Mester- vagy Kutatóprogramja módosításának eljárási díját határidőre nem fizette be.”

j) Épr. 16. § (8) bek. [Mód. r. 20. §]

Az eddigi szabályozás változatlanul hagyásával a nehéz körülmények között végzett munkáért járó pótlékra jogosultak köre kibővült:

2018. január 1-jétől a teljes napi munkaidő (8 óra) legalább 50%-ban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók sikeres előrehaladását és együttnevelését támogató, esélyteremtő pedagógiai tevékenységeket végző pedagógusok számára jár majd.

Idézzük a vonatkozó rendelkezést:

Épr.
„16. §
(...)”

(8) *A nehéz körülmények között végzett munkáért járó pótlékra az a pedagógus-munkakörben foglalkoztatott jogosult, aki*

(...)

b) az Mt. szerinti általános teljes napi munkaidő alapulvételével meghatározott heti munkaidő legalább ötven százalékában a köznevelési intézmény által folytatott képességkibontakoztató, integrációs felkészítés vagy óvodai fejlesztő program keretében a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott feladatokat lát el, kivéve, ha a képesség-kibontakoztató felkészítéshez adható többlettámogatás kizáró feltételei fennállnak, vagy ha a hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók aránya a feladatellátási helyen nem éri el az öt százalékot.”

A hivatkozott miniszteri rendelet vonatkozó rendelkezése a következő:

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

„172. §

(...)

(3) *Nem nyújtható többlettámogatás a képességkibontakoztató felkészítéshez, ha*

a) az általános iskola székhelye és tagintézménye, tagintézményei azonos településen, azonos fővárosi kerületben működnek, és ezek között az adott székhelyre, tagintézménybe járó hátrányos helyzetű tanulók létszámának az adott székhelyre, tagintézménybe járó összes tanuló létszámához viszonyított aránya eltérő, amennyiben ez az eltérés bármely két tagintézmény, továbbá bármely tagintézmény és a székhely között meghaladja – tört létszám esetében felfelé kerekítve – a huszonöt százalékpontot. A különböző településen lévő székhely és tagintézmények esetén az eltérést csak az adott településen lévő székhely, tagintézmények esetében kell vizsgálni;

b) az általános iskolában évfolyamonként több osztály működik, és évfolyamonként az egyes osztályokban a hátrányos helyzetű tanulók létszámának az osztályba járó összes tanuló létszámához viszonyított aránya (a továbbiakban: osztályon belüli arány) eltérő az osztályok között, amennyiben ez az eltérés meghaladja – tört létszám esetében felfelé kerekítve – a huszonöt százalékpontot. Tagintézmények esetén az eltérést csak az adott tagintézményen belül kell vizsgálni. Amennyiben bármely feladatellátási helyen összevont osztály és nem összevont osztály egyaránt működik, az összevont osztály osztályon belüli arányát az összevonásban érintett évfolyamok osztályon belüli arányának átlagával kell összehasonlítani;

c) a településen, a fővárosi kerületben több általános iskola működik, és azok bármelyikében a hátrányos helyzetű tanulók iskolán belüli aránya a településen vagy az adott kerületben működő összes iskolában a hátrányos helyzetű tanulók létszámának a település vagy az adott kerület összes iskolájába járó tanulók létszámához viszonyított arányához (a továbbiakban: települési arány) képest – tört létszám esetében felfelé kerekítve – több mint huszonöt százalékponttal eltér.”

[A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés feladatait és az óvodai fejlesztő program szabályait az előzőekben megjelölt EMMI-rendelet 171. és 173. §-ai rögzítik.]

k) Épr. 17. § (2a) bek. 12. pontja [Mód. r. I. 21. §]

Kiegészítésre került: a pedagógiai szakszolgálati intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottakra vonatkozóan is megállapítja a munkaközösség-vezetésért járó heti 2 óra munkaidő-kedvezményt. Az Nkt. 62. § (13) bekezdése szerint a pedagógiai szakszolgálat intézményében a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő (közvetlen foglalkozás) heti 21 óra. Szakmai véleményünk szerint ebbe az időbe kell beszámítani a munkaközösség-vezetésért járó heti 2 órát.

A módosítás a PSZ kezdeményezése alapján került az Épr-be.

l) Épr. 17/A. § kiegészül a (3a) bekezdéssel [Mód. 2. I. 22. §]

A Mesterpedagógus fokozatba sorolt pedagógusokra vonatkozó szabályozás kiegészítéséről van szó, amennyiben osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői vagy a tanulók önszerveződését segítő feladatot látnak el. A jogszabály szövege nem tesz különbséget aszerint, végez-e szakértői, szaktanácsadói feladatokat a mesterpedagógus. [L.: Épr. 17/A. § (1)-(2), (8) bek.]

Ezt a rendelkezést a módosítást megelőzően a 17/A. § (13) bekezdése tartalmazta – a vezető óvodapedagógus kivételével – azzal a különbséggel, hogy a 75%-os korlátozást kiterjesztette valamennyi „életpálya-modelles” pedagógusra. (A bekezdést hatályon kívül helyezte a módosító rendelet.)

m) Épr. 28. §-a kiegészül a (3a) bekezdéssel [Mód. r. I. 23. §]

Nem kell pályázatot kiírni arra a munkakörre, amelyben ösztöndíjas támogatási szerződést kötött pedagógust kívánnak alkalmazni az oklevele megszerzését követően, a támogatási szerződésben meghatározott feltételek szerint. [L. még: 52/2013. (II. 25.) Korm. rend. 11. § (1) bek.]

n) A Mód. r. I. 24. §-a elsősorban a módosításhoz kapcsolódó rövidebb, de nem lényegtelen kiegészítéseket, szövegponosításokat tartalmaz.

Kiemeljük a leglényegesebbeket:

- A szakmai gyakorlatként elfogadható idők felsorolását tartalmazó Épr. 6. § (1) és (2) bekezdésében szigorítás történt: kizárólag a jogszerű foglalkoztatás időtartama számít jogszerű időnek a magasabb fokozatba lépéshez és a gyakornoki idő teljesítéséhez.

Ez a módosítás a PSZ leghatározottabb tiltakozása ellenére került az Épr-be. A „jogszerű foglalkoztatás” utólagos bizonyítása ugyanis igen nagy nehézségeket fog okozni, akár lehetetlenné is válhat, tekintettel a rendkívül nagyszámú módosításra, különös tekintettel a képesítési előírások állandó változására.

- A minősítés évének augusztus 15. napjáig fennállt portfólió-módosítási, -kiegészítési, illetve pályázatmódosítási, -kiegészítési lehetőség július 31. napjára módosult, amennyiben a minősítési eljárás kijelölt időpontja a minősítési év szeptember 1-jét követő időszakra esik. [Épr. 11/A. § (5) bek.]

- Az Épr. 12/C. § minősítési vizsga, minősítési eljárás bírálati eljárás kötelező megszüntetése eseteit felsoroló (1) bekezdésének felvezető szövege kiegészült: a „tanúsítvány kiadása nélkül” szövegrésszel. Ez a megszüntetés nem eredményez érvénytelenséget.

- Az Épr. 17. § (1) bekezdésének 12. és 15. pontja került kiegészítésre:

- Az osztályfőnöki feladatokat ellátók „munkaidő-kedvezménye” kiegészült: „osztályfőnöki, kollégiumi tanulócsoporthoz vezetői munkával összefüggő (...)” [12. pont]
- A munkaközösség-vezetőknél a módosulás: „munkaközösség-vezetés, tanszakvezetés heti két órát (...)” [15. pont]

Emlékeztetőül: Az Nkt. 62. § (6) bekezdése módosításával került a törvénybe – kötelező erővel – az osztályfőnöki, kollégiumi, tanulócsoporthoz vezetői, munkaközösség-vezetői és a tanulók intézményen belüli önszerveződésének segítségével összefüggő feladatoknak a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőbe történő beszámítása (heti 2, 2, 1 óra). A törvény nem tartalmazza a szóban forgó órák heti 4 órában történő maximálását, ugyanakkor az Épr-ben nem helyezték hatályon kívül ezt a rendelkezést. [L. 17. § (1a) bek.]

- A nemzeti köznevelésről szóló törvény említett 62., § (6) bekezdése rögzíti azt is, hogy az abban meghatározott munkaidő-kedvezményeket biztosítani kell akkor is, ha a törvény egyes pedagógus-munkakörökben az általánostól eltérően állapítja meg „a munkaidő egyes feladatokra fordítandó részeinek arányát”. Ez utóbbi körbe tartoznak például az óvodapedagógusok, a gyakornokok, óvoda- és iskolapszichológusok, a pedagógiai szakszolgálatban alkalmazott pedagógusok. („Fix” óraszámú pedagógus-munkakörök)

A jelzett tevékenységek beszámítását a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőbe a PSZ kezdeményezte, mint ahogyan azt is, hogy a szabályozás törvényi szinten történjen. A módosítások főként az egységes jogalkalmazás érdekében történtek.

- Pontosításra került az Épr-ben a szakszervezeti tisztségviselőket, a közalkalmazotti tanács tagjait és elnökét megillető munkaidő-kedvezményt szabályozó 18. § „(...) továbbá az üzemi tanács vagy a közalkalmazotti tanács tagjait (...)” Ez a kiegészítés az Mt. hatálya alá tartozó munkáltatóknál foglalkoztatottakra tekintettel vált szükségessé (egyházi, alapítványi stb. iskolák).

A módosítás fő szabály szerint 2017. november 4-én lépett hatályba.

Kivétel: 2018. január 1-jén lép hatályba a nehéz körülmények között végzett munkáért járó pótlék kiterjesztése. [L: I/1/j.]

Hatályát veszttette:

- Épr. 10/A. § (8) bek.
- 12/A. § (1) bek. – részben
- 12/A. § (2) bek.
- 12/C. § (2) bek. – részben
- 17/A. § (13) bek.
- 38. §

Kiemelendő a 12/§. § (1) bekezdéséből hatályát veszttett szövegrész: a szakértői, szaktanácsadói feladatot ellátók költségterítési igényének alkalmankénti legfeljebb tízezer forintban történt maximálását eltörölték. Ennek következtében aktualitását veszttette a (2) bekezdés, amely hatályát veszttette.

A 307/2017. (X. 27.) Korm. rendelet (Mód. r. I.) – kisebb mértékben – további jogszabályokat is módosít:

- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletet,
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendeletet,
- A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról szóló 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendeletet,
- Az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendeletet.

II. 308/2017. (X. 27.) Korm. rendelet (Mód. r. II.):

A jogszabály-módosításból kiemelendő a 2/A-2/C. §-sal történt kiegészítés, amely a tankerületi tanácsokra vonatkozó szabályozást tartalmazza.

A tankerületi tanács a tankerületi központ mellett működő javaslattevő, véleményező, tanácsadó testület. A jogszabály részletesen felsorolja a tankerületi tanács működésének célját, véleményezési, javaslattevési, tanácsadási lehetőségeit.

Felsorolja, kik az állandó tagok, és mely szervezetek jelölhetnek képviselőket a tankerületi tanács állandó tagjai közé. A tagokat az oktatásért felelős miniszter kéri fel öt évre. Lehetőség van még eseti meghívottak részvételére. A tankerületi tanács működésének szabályait az ügyrendje határozza meg, amelyet a tankerületi központ honlapján nyilvánosságra kell hozni.

A tankerületi tanács elnöke a tankerületi központ vezetője. Jogszultságait, felelősségi körét is felsorolja a rendelet.

A tankerületi tanács állandó munkacsoportja az antiszegregációs munkacsoport, de eseti munkacsoportok is működtethetők.

A tájékoztatás nem teljes körű, de fontos kiemelni:

A 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet a módosítást megelőzően a tankerületi tanácsról a 3. §-ában a következőket tartalmazza:

*„3. § A tankerületi központ a Nemzeti Pedagógus Kar, a feladatellátási területén működő területi és helyi szakmai és **érdekképviseleti szervezetek**, valamint a települési és a nemzetiségi önkormányzatok képviselőiből álló tankerületi tanácsot működtet.”*

Az idézett rendelkezés 2017. november 4-én hatályát veszítette, ami azt jelenti, hogy az érdekképviseleti szervezetek, illetve képviselőik nevesítve egyáltalán nem szerepelnek a tankerületi tanács működésében. Lehetséges részvételük elvileg ugyan nem kizárt, figyelemmel az abban foglalt „példálózó” felsorolásra:

„2/B. §

(...)

*(9) A tankerületi tanács elnöke az ügyrendben foglaltak szerint **meghívhat eseti meghívottakat, így különösen az érintett helyi önkormányzatok, a tankerület illetékességi területén működő gazdasági társaságok, felsőoktatási intézmények, felzárkóztatással, esélyteremtéssel foglalkozó civil szervezetek, gyermekjóléti központ, valamint a tankerületi központ illetékességi területén székhellyel rendelkező köznevelési intézményt fenntartó egyházi és magánfenntartók képviselőit.***

A módosító rendelet 2017. november 4-én lépett hatályba.

További, egyes témákat bővebben kifejtő információk találhatóak a PSZ Bölcs Bagoly Törvénykönyvében.

Budapest, 2017. november 10.

*PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE
Országos Iroda*